

Pestprotocol

O.B.S. De Huifkar Ten Boer

Pesten op school, hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden. Daarom lichten wij ouders bij de intake van hun kind in over dit pestprotocol, ons anti-pestbeleid en de rol van de anti-pestcoördinator.

Voorwaarden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Dit doen we door juist andersom te redeneren: hoe willen leerkracht en kinderen het graag hebben in de klas en op school ?
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Het probleem dat pesten heet.

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.

Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Hoe willen wij daar mee omgaan?

In de kring stellen we regelmatig een onderwerp aan de orde. Te denken valt aan onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. Dit doen we door van het positieve uit te gaan. Hoe willen kinderen zelf met elkaar omgaan, wat is fijn, veilig, enz.

Er zijn ook andere werkvormen denkbaar, zoals spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

De Gouden Weken

Aan het begin van het schooljaar wordt besproken wat de leerkracht en de kinderen van het jaar verwachten, hoe we met elkaar om willen gaan, en in de hogere groepen welke afspraken we daarover kunnen maken. Of er daadwerkelijk afspraken en omgangscodes worden geformuleerd hangt af van de groep en de leerkracht.

We plannen op gezette tijden gezamenlijke groepsactiviteiten om de onderlinge band van de kinderen en de wederzijdse noodzaak om goed samen te kunnen werken te versterken.

Wij zijn als leerkrachten op de hoogte van het belang van de eerste weken van een nieuw schooljaar voor de vorming van de groep, groepsprocessen en groepscodes. Hier spelen wij op in door groepsvormende activiteiten. Aan het begin van het schooljaar zal daarom bij gymnastiek bewust niet voor competitieve werkvormen gekozen worden bij het lesaanbod.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Gebleken is dat het afspreken van regels voor de leerlingen een effectieve methode is om pesten te stoppen of binnen de perken te houden.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam gebruiken, nooit iemand bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen, opmerkingen maken over kleding, schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achter het kind aanrijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken

We moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Stelling 1

Het inschakelen van de leerkracht moet niet opgevat worden als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij. Je mag niet klikken, maar.....als er wordt gepest of als er ruzie is en je komt je er zelf niet uit, dan proberen we het samen (met de leerkracht en de betrokken kinderen) op te lossen. Dat is geen klikken.

Stelling 2

Alle leerlingen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Stelling 3

Als school halen we voordeel uit een goede samenwerking en communicatie met de ouders. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie aan de leerkracht, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen:

1. Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben. Je komt niet aan de ander. Probeer het eerst samen op te lossen, ga anders naar de meester of de juf.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten !
8. Word je gepest, praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Niet aan spullen van een ander zitten.
11. Luisteren naar elkaar.
12. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
13. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Inzet anti-pestcoördinator

Onze houding, zowel van kinderen als van leerkrachten:

Wij gaan er vanuit, dat iedereen goed zijn best wil doen en goed mee wil doen. Iedereen is anders, en dat is goed. Wij praten vriendelijk en correct met elkaar. We nemen elkaar serieus. We proberen elkaar te begrijpen en te waarderen. We roddelen niet. We zijn rechtvaardig.

Onze schoolregels:

Al onze schoolregels zijn positief.

Als het toch fout gaat:

Het kan gebeuren dat kinderen ruzie krijgen. Als kinderen hier niet uitkomen, dan blijven we praten. We vragen hulp aan de juf of meester. We komen er samen uit.

Als een leerling heel vaak ruzie heeft, dan kan het zijn dat hij/zij aan het pesten is of gepest wordt. Pesten wordt gemeld bij de meester of juf. Vertellen over pesten is **niet** klikken. Ook als je denkt dat iemand anders pest of wordt gepest, dan mogen leerlingen dat absoluut vertellen aan je meester of juf. Als die stap te moeilijk is, dan kunnen kinderen e/o ouders/verzorgers hun verhaal altijd doen bij de anti-pestcoördinator: meester Albert.

Wij hebben een **pestprotocol**. Dit protocol wordt gevolgd. Ouders/verzorgers van pesters en gepesten worden ingelicht. Er is ook een **Sociaal Veiligheidsplan**. Dit plan beschrijft o.a. uitgebreid hoe wij ons willen gedragen.

Je kunt bij pesten altijd terecht bij je meester of juf, of bij:

Ouders en collega's:

We nemen ouders en elkaar serieus; we proberen elkaar te begrijpen. We respecteren elkaars mening. We behandelen elkaar vriendelijk en correct. We vinden het fijn als ouders als het nodig is met de school contact opnemen. Wij doen dat zelf ook.

We verwijzen bij klachten over een collega naar de betreffende collega. We zijn terughoudend met uitspraken over andere kinderen. We durven te vragen om feedback. We durven ons uit te spreken over dingen die ons dwarszitten. Ook ouders kunnen in de eerste lijn bij de leerkracht van hun kind, maar ook bij meester Albert. Meesters en juffen kunnen terecht bij meester Peter.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier fasen:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

FASE 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

FASE 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) gaat het naar de leerkracht en legt het probleem voor. De anti-pestcoördinator kan worden ingeschakeld als vraagbaak.

FASE 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties). De anti-pestcoördinator kan worden ingeschakeld. Hij kan waar nodig een actieve rol vervullen.

FASE 4: Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Ook worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De anti-pestcoördinator wordt sowieso ingelicht door de leerkracht. De anti-pestcoördinator kan waar nodig een actieve rol vervullen.

Stap 4: consequenties:

Als de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten, stelt hij/zij een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

Als er duidelijk sprake is van pestgedrag en/of dat er leerlingen zijn die zich niet prettig voelen in een bepaalde situatie, dan doorlopen we de volgende fases:

Fase 1:

- Door middel van gesprek, iemand bewust maken van zijn/haar handelen.
- Afspraken maken over gedrag en deze steeds door middel van een korte evaluatie terug laten komen.
- Ouders telefonisch in kennis stellen en vragen om school te steunen in haar omgang met de problematiek.
- Eventueel een of meerdere pauzes binnen blijven.
- Eventueel een verslag schrijven over het eigen gedrag en het effect daarvan.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders. De medewerking van de ouders wordt gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Zie hiervoor het protocol "Schorsen en verwijderen" van stichting Marenland.

Leerkrachten houden een verslag bij van gebeurtenissen en interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling:

☒ Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
☒ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
☒ De leerling alternatieven bieden voor het eigen gedrag, om juist vanuit het positieve te kunnen komen tot gedrag dat geen pesten uitlokt, maar juist leidt tot het kunnen vinden van aansluiting bij andere kinderen.
☒ Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
☒ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
☒ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
☒ Sterke kanten van de leerling benadrukken.
☒ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
☒ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
☒ Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

☒ Praten; zoeken naar de redenen van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
☒ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
☒ Excuses aan laten bieden.
☒ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
☒ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
☒ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding'.
☒ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
☒ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
☒ Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

* Pestgedrag ontstaat vaak uit onvrede van de pester over onderwerpen waar de gepeste niks mee te maken heeft. Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- De aanwezigheid van een slecht rolmodel.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in het dorp

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht besprekend. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sportf. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van pesters:

a. Neem het probleem van uw kind serieusb. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te wordenc. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komend. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoete. Besteed extra aandacht aan uw kindf. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sportg. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kindh. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

a. Neem de ouders van het gepeste kind serieusb. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaanc. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.d. Geef zelf het goede voorbeelde. Leer uw kind voor anderen op te komen.f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Dit pestprotocol heeft als doel:

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.”

Door regels en afspraken te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Literatuur:

Grip op de groep
René van Engelen

Bouwen aan je groep
René van Engelen

Oplossingsgericht aan het werk met kinderen en jongeren
Corry Wolters

Protocollen:

Gedragscode voor het personeel van de o.b.s. De Huifkar
Gedragscode voor de leerlingen van de o.b.s. De Huifkar

Websites:

Meer informatie over het tegengaan van pesten is te vinden op
www.pestweb.nl
www.primamethode.nl

Voor het laatst aangepast: 5-3-2020